

Fine Arts: The Formation of a Concept

Editorial

Charles Batteux (1713–1780), an important philosopher and aesthetician, played a significant role in shaping the concepts of modern art, especially during the Enlightenment. His influential book, published in 1746, *The Fine Arts Reduced to a Single Principle*, is considered the first work that formally used the term “fine arts.” This title later became central to discussions about the nature and concept of art, particularly after Immanuel Kant, and it has remained influential up to the present day. The “single principle” proposed in Batteux’s book, which formed the foundation of his philosophy of art, was the imitation of nature. This idea has a long history in Western culture, stretching from ancient Greek thought to the Enlightenment. It refers to the well known concept of mimesis—what we might call imitation or representation. However, the focus of this editorial at the beginning of the second issue of the thirty first volume of the journal *Fine Arts* (Visual Arts) is not Batteux’s interpretation of imitation itself. Rather, it aims to explain how a new classification of the arts emerged, especially as a result of a major intellectual transformation during the Renaissance and the appearance of a new concept called the “fine arts”—which is also the title of our journal. Great figures such as Leon Battista Alberti, Leonardo da Vinci, Michelangelo, and Raphael laid the foundations of this new understanding of art. In their work, taste, genius, and creativity became central. Michelangelo once wrote in a letter to the Pope: “I paint with my brain, not with my hands.” This statement reflects a profound shift: art was elevated from a mere technical skill to a creative act, and from craftsmanship to true artistry. This transformation happened alongside major philosophical changes in Western thought. With Descartes’ famous statement “I think, therefore I am,” and Kant’s critical philosophy, the focus of philosophy shifted from the object of knowledge to the knowing subject. This subject centered view helped create a new intellectual world that inevitably influenced art as well. Human beings became the center of this transformation. As a result, artworks were valued for their ability to stimulate human taste and to present beauty as the ultimate aim of aesthetic reflection. One of the most important outcomes of this artistic revolution was the gradual decline of the Greek concept of *techne*—which had long defined art mainly as a form of skilled craft aimed at practical effectiveness—and the rise of the modern idea of art, centered on genius, creativity, and beauty. In Kant’s philosophy, taste, beauty, and the disinterested nature of aesthetic judgment became key elements in the formation of the modern concept of the fine arts. Yet, as mentioned earlier, Batteux used the term “fine arts” before Kant. Kant wrote his *Critique of Judgment* in 1790, forty four years after Batteux’s book. According to Ernst Cassirer, Batteux’s work stimulated the intellectual spirit of its time more than many other works. Batteux essentially sought to establish a philosophy of taste based on the feelings of pleasure and pain. (I have discussed the comparison between Kant and Imam Muhammad al Ghazali on the faculty of taste in my book *Imagination, Taste, and Beauty* in the *Thought of Imam Muhammad al Ghazali*, published by the Iranian Academy of Arts). Batteux’s insight—shaped by a deep understanding of the transformations that art underwent after the Renaissance—led him to propose a new classification of the arts. Arnold Hauser explains these developments in detail in his important book *The Social History of Art*. Batteux argued that with the emergence of a new aesthetic taste, which considered beauty as the ultimate goal of art and even examined its distinction from the sublime (as David Hume did in his 1757 essay *Of the Standard of Taste*), the arts could be divided into three categories: useful arts, pleasant arts, and fine arts. He defined art as a set of rules that guide the proper creation of artistic works, based on general principles derived from particular observations. According to him, the arts fall into three groups: First, the mechanical or useful arts, through which humans satisfy their practical needs. As Aristotle also noted in the *Poetics*, such arts serve as tools to complete or assist nature. Second, the arts whose purpose is to create pleasure. These include music, poetry, painting, and sculpture, which Batteux regarded as the pure or complete fine arts. Third, the arts whose purpose is usefulness, yet which are created with taste, beauty, and refinement. Examples include architecture, rhetoric, and oratory. In this way, Batteux described music, poetry, painting, and sculpture as the fine arts—arts that do not directly use nature but imitate it in their own ways. Later, scholars added architecture to his list, and the term “fine arts” gradually came to refer to works created primarily to produce aesthetic pleasure and to place beauty at the center of artistic creation. Was Kant influenced by this idea in the *Critique of Judgment*? This short editorial is not intended to compare Batteux’s views with Kant’s or to analyze his influence on Kant. Rather, it simply points out that in the development of Western philosophy of art—especially after the intellectual revolutions of the Renaissance—new perspectives emerged that viewed art not primarily in terms of skill, craft, or practical function, but in terms of creativity and aesthetic value.

Keywords: aesthetic pleasure, Charles Batteux, Fine Arts, imitation of nature, modern art concept

Citation: Bolkhari Ghehi, Hassan. (2026). Fine arts: The formation of a concept. *Journal of Fine Arts: Visual Arts*, 31(2), 5-6. (in Persian)

Published: 22 Jun 2026

Hassan Bolkhari Ghahi (Editor-in-Chief) [iD](#)

Professor, Department of Advanced Art Studies, Faculty of Visual Arts, College of Fine Arts, University of Tehran, Tehran, Iran.

E-mail: hasan.bolkhari@ut.ac.ir

<https://doi.org/10.22059/jfava.2026.107370>

هنرهای زیبا، تکوین یک معنا

سرمقاله

شارل باتو (۱۷۸۰-۱۷۱۳) به عنوان یک فیلسوف و زیبایی شناس برجسته، جایگاه مهمی در تکوین مفاهیم هنر مدرن به‌ویژه در عصر روشنگری دارد. کتاب مهم او که در سال ۱۷۴۶ منتشر شد: هنرهای زیبا تقلیل یافته به یک اصل واحد (The Fine Arts Reduced to a Single Principle) بود و به یک عبارت نخستین اثری که اصطلاح هنرهای زیبا را رسماً مورد استفاده قرار داد. عنوانی که دایره مدار مفهوم و ماهیت هنر به‌ویژه پس از ایمانوئل کانت تا به امروز گردید. اصل واحد این کتاب که بنیاد فلسفه هنر باتو محسوب می‌شد تقلید از طبیعت بود. مفهومی که سابقه‌ای بس طولانی در فرهنگ غرب از یونان اساطیری تا عصر روشنگری داشت. همان قاعده مشهور ممیزیس و به تعبیر ما ایرانیان محاکات یا تقلید. بحث من در طلوع دومین شماره از سی و یکمین دوره نشریه هنرهای زیبا (هنرهای تجسمی) بحث در باب این اصل واحد و یا تفسیر خاص باتو از تقلید نیست بلکه تبیین تکوین یک تقسیم‌بندی جدید از هنرها به‌ویژه بر بنیاد نوعی انقلاب معرفتی در هنر رنسانس و ظهور مفهومی جدید تحت عنوان هنرهای زیبا (عنوان نشریه ما) است. هنری که مردان بزرگی چون لئون باتیستا آلبرتی، لئوناردو داوینچی، میکلا آنژ و رافائل آن را بنیاد نهاده و در بطن آن ذوق و نبوغ و خلاقیت را بسیار برجسته ساختند. این جمله بلند میکلا آنژ که در نامه‌ای به پاپ زمان خویش اظهار نمود: «من با مغز خود نقاشی می‌کنم نه دست خود» ارتقای هنر از مهارت به خلاقیت و از پیشه‌گری به هنرمندی بود. این معنا در کنار انقلاب فلسفی و معرفتی جامعه غربی که با ظهور کوجیتوی دکارت (من می‌اندیشم پس هستم) و عقل نقاد کانت، سوژه محوری (یا فاعل شناسا) را در فلسفه، جایگزین ابژه محوری (متعلق شناسا) قرار داد، جهان جدیدی می‌آفرید که در هنر نیز ناگزیر موثر و تحول آفرین بود. انسان، محور و مرکز این تحول بود پس در هنر نیز اثری برجسته می‌شد که ذوق انسان را برانگیزد و زیبایی را بعنوان بنیاد هیجان و تامل ذوق، غایت قرار دهد. در این انقلاب هنری مهمترین تحول به محقق رفتن مفهوم و واژه تخته (Techne) یونانی به‌عنوان جان و جهان هنر تا آن زمان (با تکیه بر ماهیت صناعی هنر چنانکه از جان تخته برمی‌آمد و کارآمدی آن) و ظهور آرت (Art) که نبوغ، خلاقیت و زیبایی را هدف قرار می‌داد، بود. ذوق و زیبایی در کناری غرضی هنر در فلسفه کانت، شاه بیت ظهور تکوین مفهوم جدید هنر با عنوان هنرهای زیبا است. اما چنان که گفتیم پیش از کانت (کانت نقد قوه حکم را در سال ۱۷۹۰ نگاشت یعنی دقیقاً چهل و چهار سال بعد از نگارش هنرهای زیبای باتو، اثری که به گفته کاسیرریش از هر اثر دیگری عصب زمانه خود را تحریک کرد و در اصل به دنبال بنیادنهان فلسفه‌ای برای ذوق بر بنیاد احساس لذت و الم بود. در کتاب خیال و ذوق و زیبایی در آرای امام محمد غزالی - نشر فرهنگستان هنر - به بهانه کاربرد اصطلاح «قوه الذوق» در تبیین هنر شاعران و موسیقیدانان در مشکوٰۃ الانوار او بحثی نسبتاً تفصیلی در قیاس کانت و غزالی در باب قوه ذوق داشته‌ام) این باتو بود که بر تارک اثر خویش عنوان هنرهای زیبا را نهاد. یعنی ورود به عرصه‌ای که هنر در غایت‌مندی خود به دنبال اظهار و آشکارگی امر زیبا است. (البته نه به قدرت و بنیاد بلند و استدلال ژرف و فلسفی کانت) ژرف بینی باتو که البته محصول دریافت کامل تحولات بطنی هنر در جامعه پس از رنسانس بود (و آرنولد هاووزر در کتاب مهم تاریخ اجتماعی هنر این معنا را کاملاً شرح داده است) به تقسیم‌بندی جدیدی از هنر انجامید. باتو متناسب با ظهور ذائقه جدید در عرصه هنر که زیبایی را غایت انگاشته و حتی تمایز آن با والایی را مورد مذاقه و تحقیق قرار می‌داد (مثلاً دیوید هیوم در رساله معیار ذوق انتشار یافته در ۱۷۵۷) هنرها را به سه دسته کاربردی، مطبوع و زیبا تقسیم نمود او ضمن تعریف هنر به مجموعه‌ای از قواعد که پرداخت درست یک اثر هنری را مقرر نموده و بنیادگذاری این قواعد بر اصول عامی که از مشاهدات جزئی حاصل می‌شوند، مبتنی می‌سازد، انواع هنرها را به سه دسته تقسیم‌بندی کرد: اول هنرهای مکانیکی یا کاربردی که به واسطه آن انسان حوائج خود را برآورده می‌سازد و همچنان که ارسطو نیز در بوطیقا متذکر شد از این ابزار برای تکمیل طبیعت استفاده می‌کند. دوم هنرهایی که غایتشان ایجاد لذت است. هنرهایی همچون موسیقی، شعر، نقاشی و مجسمه‌سازی که هنرهای زیبای محض یا تمام عیار محسوب می‌شوند و سوم هنرهایی که غایتشان سودمندی است و گرچه پاسخی به نیازها و حوائج انسان هستند اما آمیخته با ذوق، زیبایی و کمال آفریده می‌شوند. هنرهایی چون معماری، بلاغت و خطابه. بدین ترتیب شارل باتو هنرهایی چون موسیقی، شعر، نقاشی و پیکرتراشی را هنرهای زیبا نامید هنرهایی که از طبیعت استفاده نمی‌کنند بلکه هر کدام به روش خود آن را تقلید می‌کنند. بعد از مدتی هنرشناسان معماری را به فهرست پنجگانه او اضافه کردند و لاجرم هنرهای زیبا به آناری اطلاق شد که با هدف ایجاد لذت در جان ناظر صرفاً زیبایی را محور خلق آثار هنری قرار می‌دادند آیا کانت متأثر از این معنا در نقد قوه حکم بود؟ بحث این مختصر تطبیق آرا، باتو یا تأثیر او بر کانت نیست صرفاً اشاره به این معنا است که در سیر فلسفه هنر غربی و پس از انقلاب‌های معرفتی رنسانس به این سو عواملی به وجود آمدند که هنر را نه بنا به ماهیت مهارتی، صناعی و کارکردی آن، بلکه ماهیت خلاقانه و زیبایی شناختی آن مورد توجه قرار می‌دادند.

واژه‌های کلیدی: تقلید از طبیعت، شارل باتو، لذت زیباشناختی، هنرهای زیبا، مفهوم جدید هنر

استناد: بلخاری قهی، حسن. (۱۴۰۵). هنرهای زیبا، تکوین یک معنا. نشریه هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، ۳۱(۲)، ۵-۶.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

حسن بلخاری قهی (سردبیر)

استاد گروه مطالعات عالی هنر، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشکده گان هنرهای زیبا،

E-mail: hasan.bolkhari@ut.ac.ir

دانشگاه تهران، تهران، ایران.

<https://doi.org/10.22059/jfava.2026.107370>